

«Жер қатынастарын мемлекеттік реттеу» пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары:

1. Жер қатынастарының мәні мен мазмұны.
2. Мемлекеттің жер қатынастарындағы рөлі мен функциялары.
3. Қазақстан Республикасының Жер кодексі – жер қатынастарын реттеудің құқықтық негізі.
4. Жерге меншік нысандары: мемлекеттік және жеке меншік ұғымы.
5. Жер пайдалану құқығы және оның түрлері.
6. Жерді тиімді пайдалану мен қорғаудың экологиялық қағидаттары.
7. Жер қатынастары саласындағы мемлекеттік басқару жүйесі.
8. Жер ресурстарын басқару комитеті және жергілікті атқарушы органдардың өкілеттіктері.
9. Жерге салық төлеу жүйесі мен жер салығының экономикалық мәні.
10. Жер мониторингі жұмыстарының мазмұны.
11. Жерді мемлекет мұқтажы үшін алып қою және оның құқықтық рәсімдері.
12. Жерді жалға беру және сату-сатып алу шарттарының ерекшеліктері.
13. Жер дауларын шешу тәртібі.
14. Жер ресурстарын басқарудағы цифрландыру мен инновациялық технологиялар.
15. Жер қатынастары басқармасының (бөлімінің) мазмұны, миссиясы және негізгі міндеттері.
16. Жер қатынастары саласында көрсетілетін мемлекеттік қызметтердің регламенттері
17. Жер құқығының жалпы бөлімі (тараулары)
18. Қазақстан Республикасында жер учаскелерін жекешелендіру ұғымы
19. Жер учаскелерін жекешелендірудің құқықтық негіздерін атаңыз.
20. Жер учаскелерін жекешелендіру тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер
21. Жер учаскелерін жекешелендіру механизмінің кезеңдерін атаңыз
22. Мемлекеттік меншіктен жеке меншікке өту процесінде қандай органдардың өкілеттігі бар?
23. Жер учаскесін жекешелендіру кезінде қолданылатын негізгі құқықтық құжаттар
24. Шартты жер үлесі дегеніміз не және оның құқықтық мәні қандай?
25. Шаруа (фермер) қожалығын ұйымдастыру үшін шартты жер үлесін пайдалану тәртібін түсіндіріңіз.
26. Жер үлесін сыйға тарту, сату және жалға беру мүмкіндігі қандай заңнамалық негізде реттеледі?
27. Жер үлестерін біріктіру арқылы тұрақты жер пайдалану құқығын қалыптастыру процесі
28. Шартты үлестерге бөлінбеген жерлердің құқықтық мәртебесі қандай?
29. Бақ өсіру мен саяжай құрылысы үшін жерді бөлу кезінде қандай ұйымдық нысандар қолданылады?
30. Жердің ауыл шаруашылығындағы айрықша ерекшелігі
31. Жер кадастр түсінігі, оның негізгі мазмұны
32. Жер кадастрын жүргізу тәртібі, олардың мәні
33. Жер учаскесін есепке алудың мақсаттары, түрлері және мемлекеттік тіркеу талаптары
34. Жерлерді бағалау кезінде қандай көрсеткіштер ескеріледі?
35. Жер кадастрының міндетті құрамдық бөліктері
36. Әр түрлі елдердің жер кадастрын жүргізудің мазмұны мен тәсілінің айрықша ерекшеліктері
37. Жер кадастры деректерінің негізгі мақсаты
38. Мемлекет жер кадастры мәліметтерін қандай мақсаттарда қолданады?
39. Жер кадастрының экономикалық және құқықтық маңызын түсіндіріңіз.
40. Жер кадастрының мәліметтері қандай жағдайларда ең қажет болып табылады?
41. Мемлекеттік және қоғамдық қажеттіліктер үшін жер бөлуде кадастрлік мәліметтердің рөлі қандай?
42. Жер қорының нақты жай-күйі мен өнімділігі туралы мәліметтер не үшін қажет?

43. Жер кадастрының деректері жерді нысаналы және ұтымды пайдалануын бақылауда қандай рөл атқарады?
44. Табиғат қорларын қорғауда жер кадастрының атқаратын қызметін сипаттаңыз.
45. Кадастрлік мәліметтер мен салық салу жүйесінің арасындағы байланыс неде?
46. Жер ресурстарын басқару жөніндегі орталық уәкілетті органның негізгі қызметтері, міндеттері және мақсаттары.
47. Жер кадастрының мазмұнын, жүргізу тәртібін және бақылауын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар
48. Мемлекеттік жер кадастрының объектісі және маңызды шарты
49. Кадастр мәліметтері қандай зерттеу және іздестіру жұмыстарының негізінде қалыптасады?
50. Қазіргі кадастрда есепке алудың жаңа бірліктері қандай және олар неге енгізілді?
51. Жер кадастрлік карталардың мазмұны мен маңызы
52. Қазақстан Республикасында жерге меншік құқығының түрлері
53. Жер учаскесіне меншік құқығының әмбебап құқықтық мирасқорлық тәртібі
54. Меншік құқығының берілуі және ауысуы қандай заңнамалық актілерге сәйкес жүзеге асырылады?
55. Жер учаскесін жеңілдетілген бағамен сатып алу қалай жүзеге асырылады және жеңілдікті бағаны кім белгілейді?
56. Жергілікті өкілді органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының құзыреті.
57. Жеке меншікке берілген ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскесінің иесі қандай құқықтарға ие болады?
58. Жер учаскесінің меншік иесі Қазақстан Республикасының азаматтығынан шыққан жағдайда меншік құқығы қалай реттеледі?
59. Жер учаскесін уақытша жер пайдалану құқығына қайта ресімдеу
60. Мемлекетке қайтарылатын жер учаскесінің бағасының есептелуі
61. Жер учаскесіне меншік құқығын іске асырудағы құқықтық шектеулердің мақсаты
62. Жер пайдалану құқығының құқықтық категориясы
63. Жер пайдалану құқығы мен меншік құқығының өзара байланысы
64. Тұрақты және уақытша, иеліктен шығарылатын немесе шығарылмайтын жер пайдалану құқығы
65. Жер пайдаланушыларға қандай категориялар кіреді? (мемлекеттік, жеке, ұлттық, шетелдік т.б.)
66. Жер пайдалану құқығының уақытша және тұрақты түрлері арасындағы негізгі айырмашылықтары
67. Мемлекеттік меншікке қайтару жағдайларын атаңыз
68. Жер қатынастарын басқарудағы өкілді және атқарушы органдардың айырмашылығын түсіндіріңіз
69. Қазақстан Республикасының Үкіметі мен жергілікті атқарушы органдарының жер қатынастары саласындағы рөлі
70. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жер қатынастарын мемлекеттік реттеудің негізгі функциялары
71. Жердің нысаналы мақсатын айқындау мен оны бір санаттан екіншісіне ауыстырудың маңызы
72. Қазақстан Республикасындағы жер қорының санаттары.
73. Мемлекеттік жер кадастры мен жерге орналастыру жұмыстары
74. Неліктен жердің нысаналы мақсатын анықтау кезінде оның табиғи қасиеттері ескеріледі?
75. "Жер даулары" дегеніміз не және оның туындауына не себеп болады?
76. Қандай жер мәселелері бойынша меншік иелері мен мемлекет арасында жиі келіспеушіліктер туындайды?
77. Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жерді алып қою (сатып алу) кезіндегі даулар қалай шешіледі?
78. Жер қатынастарын мемлекеттік реттеудің басты идеологиялық мақсаты

79. Жер ресурстарын мемлекеттік басқару қандай іс-шаралар жиынтығынан тұрады? (Құқықтық, ұйымдастырушылық, экономикалық және техникалық шараларға мысал келтіріңіз).
80. Неліктен жер қорын басқару меншік нысанына (жеке немесе мемлекеттік) қарамастан мемлекеттің құзырында қалуы тиіс?
81. Мемлекеттік жер кадастры жүйесінде жердің саны мен сапасын есепке алудың реттеушілік рөлі қандай?
82. Жер-құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерінің теңдігінің қамтамасыз етілуі
83. Мемлекет жер қатынастарын қандай органдар арқылы және қалай реттейді?
84. Қазақстан Республикасы Үкіметінің жер қатынастары бойынша құзыретіне кіретін негізгі мәселелерді атаңыз.
85. Жер ресурстарын басқарудың мақсаты мен міндеттерін атаңыз.
86. Қазақстандағы жер қатынастарын мемлекеттік реттеу қандай органдар арқылы жүзеге асырылады?
87. Жергілікті өкілді және атқарушы органдар жер қатынастарын реттеуде қандай қызмет атқарады?
88. Жер қатынастарын реттеуде үкімет пен министрліктердің құзыреті
89. Қазақстан Республикасында жер қатынастарын функционалдық тұрғыда қандай бағыттарда реттеу жүзеге асырылады?
90. Құқықтық және әкімшілік реттеу іс-шаралары
91. Жерге орналастыру мемлекеттік реттеудің қандай функцияларын орындайды?
92. Жергілікті өкілді органдардың тиісті аумақтарда жер қатынастарын реттеу саласындағы құзыреті.
93. Жер ресурстарының ұтымды пайдаланылуын мемлекеттік бақылау және жер мониторингі қалай жүзеге асырылады?
94. Жер учаскелерін мемлекеттік тіркеу, есепке алу және кадастрлық бағалау процестерінің мақсаты қандай?
95. Жер нарығындағы операциялар (сату-сатып алу, ипотека) және жер айналымын мемлекеттік реттеу тетіктерін сипаттаңыз.
96. Жер қатынастарын жүзеге асыруды қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру
97. Жер қатынастарын басқару бөлімдерінің атқаратын қызметтерін талдау
98. Мемлекеттік органдардың жер қатынастары саласындағы құзыреті
99. Жер учаскесіне ортақ меншік немесе ортақ жер пайдалану
100. Жер мониторингінің құрылымы мен мазмұны.

1. Сейфуллин, Ж.Т.

Государственное регулирование земельных отношений: экономико-правовой механизм управления рациональным использованием и охраной земель [Электронный ресурс]: учеб. пособие / Ж.Т. Сейфуллин, Г.Ж. Сейтхамзина, Г.Н. Нюсупова; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы: [б. и.], 2011.- 82 с.

2. Ахметкеримова, Г.Е.

Жер қатынастарын мемлекеттік реттеу [Мәтін]: оқу құралы / Г.Е. Ахметкеримова; ҚазҰАУ.- Алматы: Айтұмар, 2017.- 101 б.

3. Балқожа, М.Ә.

Жер қатынастарың мемлекеттік реттеу пәнінен дәрістер кешені [Электрондық ресурс]: оқу құралы / М.Ә. Балқожа, А.Е. Бектурганова, А.М. Абилкасымова.- Алматы, ҚазҰАУ, 2012.- 71б.: 1 электрон.опт.диск (CD-ROM).

4. Ахметкеримова, Г.Е.

Государственное регулирование земельных отношений [Текст]: учеб. пособие / Г.Е. Ахметкеримова; КазНАУ.- Алматы: Айтұмар, 2018.- 114 с.

Экзаменационные вопросы по дисциплине «Государственное регулирование земельных отношений»

1. Сущность и содержание земельных отношений.
2. Роль и функции государства в земельных отношениях.
3. Земельный кодекс Республики Казахстан – правовая основа регулирования земельных отношений.
4. Формы собственности на Землю: понятие государственной и частной собственности.
5. Право землепользования и его виды.
6. Экологические принципы эффективного использования и охраны земель.
7. Система государственного управления в сфере земельных отношений.
8. Полномочия комитета по управлению земельными ресурсами и местных исполнительных органов.
9. Экономическая сущность системы уплаты земельного налога
10. Содержание работ по мониторингу земель.
11. Изъятие земли для государственных нужд и ее правовые процедуры.
12. Особенности договоров аренды и купли-продажи земли.
13. Порядок разрешения земельных споров.
14. Цифровизация и инновационные технологии в управлении земельными ресурсами.
15. Содержание, миссия и основные задачи управления (отдела) земельных отношений
16. Регламенты государственных услуг, оказываемых в сфере земельных отношений
17. Общие разделы (главы) земельного права РК
18. Понятие приватизации земельных участков в Республике Казахстан
19. Назовите правовые основы приватизации земельных участков
20. Нормативно-правовые акты, регулирующие порядок приватизации земельных участков
21. Назовите этапы механизма приватизации земельных участков
22. Какие органы обладают полномочиями в процессе перехода от государственной собственности к частной?
23. Основные правовые документы, применяемые при приватизации земельного участка
24. Условная земельная доля, каково ее правовое значение?
25. Объясните порядок использования условной доли земли для организации крестьянского (фермерского) хозяйства.
26. Законодательная основа регулирования возможность дарения, продажи и аренды земельных долей
27. Процесс формирования права постоянного землепользования путем объединения земельных долей
28. Каков правовой статус земель, не выделенных в условные доли?
29. Организационные формы, используемые при распределении земель под огородничество и дачное строительство
30. Специфика земель в сельском хозяйстве
31. Понятие земельного кадастра, его основное содержание
32. Порядок ведения земельного кадастра, их суть
33. Цели, виды и условия государственной регистрации учета земельного участка
34. Показатели, учитываемые при оценке земель
35. Обязательные составные части земельного кадастра
36. Отличительные особенности содержания и способа ведения земельного кадастра разных стран
37. Основное назначение данных земельного кадастра
38. Для каких целей государство использует данные земельного кадастра?
39. Объясните экономическое и правовое значение земельного кадастра
40. В каких случаях данные земельного кадастра являются наиболее необходимыми?
41. Какова роль кадастровых данных в выделении земель для государственных и общественных нужд?

42. Для чего нужны данные о фактическом состоянии и производительности земельного фонда?
43. Какую роль играют данные земельного кадастра в контроле за целевым и рациональным использованием земель?
44. Охарактеризуйте функции земельного кадастра в охране природных ресурсов
45. Связь между кадастровыми данными и системой налогообложения
46. Основные функции, задачи и цели центрального уполномоченного органа по управлению земельными ресурсами.
47. Государственные органы, осуществляющие ведение, содержание и контроль государственного земельного кадастра.
48. Объект государственного земельного кадастра и его важнейшее условие.
49. На основе каких исследований и изыскательских работ формируются кадастровые данные?
50. Какие новые единицы учета используются в современном кадастре и с какой целью они введены?
51. Содержание и значение кадастровых карт земель.
52. Формы права собственности на землю в Республике Казахстан.
53. Порядок универсального правопреемства права собственности на земельный участок.
54. На основании каких законодательных актов осуществляется передача и переход права собственности?
55. Как осуществляется приобретение земельного участка по льготной цене и кем устанавливается льготная цена?
56. Компетенция местных представительных органов и органов местного самоуправления.
57. Какими правами обладает собственник земельного участка сельскохозяйственного назначения, переданного в частную собственность?
58. Как регулируется право собственности на земельный участок в случае выхода собственника из гражданства Республики Казахстан?
59. Переоформление права на земельный участок в право временного землепользования.
60. Расчет стоимости земельного участка, возвращаемого государству.
61. Цель правовых ограничений при осуществлении права собственности на земельный участок.
62. Правовая категория права землепользования.
63. Взаимосвязь права землепользования и права собственности.
64. Постоянное и временное, отчуждаемое и неотчуждаемое право землепользования.
65. Какие категории включают землепользователи (государственные, частные, национальные, иностранные и др.)?
66. Основные различия между временным и постоянным правом землепользования.
67. Назовите случаи возврата земель в государственную собственность.
68. Объясните различие между представительными и исполнительными органами в управлении земельными отношениями.
69. Роль Правительства Республики Казахстан и местных исполнительных органов в сфере земельных отношений.
70. Основные функции государственного регулирования земельных отношений в соответствии с законодательством Республики Казахстан.
71. Значение определения целевого назначения земли и её перевода из одной категории в другую.
72. Категории земельного фонда в Республике Казахстан.
73. Государственный земельный кадастр и землеустроительные работы.
74. Почему при определении целевого назначения земель учитываются их природные свойства?
75. Что такое «земельные споры» и по каким причинам они возникают?
76. По каким вопросам земельных отношений чаще всего возникают споры между собственниками и государством?
77. Как разрешаются споры при изъятии (выкупе) земель для государственных нужд?
78. Основная идеологическая цель государственного регулирования земельных отношений.
79. Из каких мероприятий состоит государственное управление земельными ресурсами?

- (Приведите примеры правовых, организационных, экономических и технических мер).
80. Почему управление земельным фондом должно оставаться в компетенции государства независимо от формы собственности (частной или государственной)?
 81. Какова регулирующая роль учета количества и качества земель в системе государственного земельного кадастра?
 82. Обеспечение равенства прав и обязанностей субъектов земельно-правовых отношений.
 83. Через какие органы и каким образом государство регулирует земельные отношения?
 84. Назовите основные вопросы, входящие в компетенцию Правительства Республики Казахстан в сфере земельных отношений.
 85. Назовите цели и задачи управления земельными ресурсами.
 86. Через какие органы осуществляется государственное регулирование земельных отношений в Казахстане?
 87. Какие функции выполняют местные представительные и исполнительные органы в регулировании земельных отношений?
 88. Компетенция правительства и министерств в регулировании земельных отношений.
 89. В каких функциональных направлениях осуществляется регулирование земельных отношений в Республике Казахстан?
 90. Правовые и административные меры регулирования.
 91. Какие функции государственного регулирования выполняет землеустройство?
 92. Компетенция местных представительных органов в регулировании земельных отношений на соответствующих территориях.
 93. Как осуществляется государственный контроль за рациональным использованием земельных ресурсов и мониторинг земель?
 94. Какова цель процессов государственной регистрации, учета и кадастровой оценки земельных участков?
 95. Охарактеризуйте операции на земельном рынке (купля-продажа, ипотека) и механизмы государственного регулирования оборота земель.
 96. Финансирование мероприятий по обеспечению реализации земельных отношений.
 97. Анализ функций подразделений по управлению земельными отношениями.
 98. Компетенция государственных органов в сфере земельных отношений.
 99. Общая (совместная) собственность на земельный участок или общее землепользование.
 100. Структура и содержание мониторинга земель.

1. Сейфуллин, Ж.Т.

Государственное регулирование земельных отношений: экономико-правовой механизм управления рациональным использованием и охраной земель [Электронный ресурс]: учеб. пособие / Ж.Т. Сейфуллин, Г.Ж. Сейтхамзина, Г.Н. Нюсупова; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы: [б. и.], 2011.- 82 с.

2. Ахметкеримова, Г.Е.

Жер қатынастарын мемлекеттік реттеу [Мәтін]: оқу құралы / Г.Е. Ахметкеримова; ҚазҰАУ.- Алматы: Айтұмар, 2017.- 101 б.

3. Балқожа, М.Ә.

Жер қатынастарың мемлекеттік реттеу пәнінен дәрістер кешені [Электрондық ресурс]: оқу құралы / М.Ә. Балқожа, А.Е. Бектурганова, А.М. Абилкасымова.- Алматы, ҚазҰАУ, 2012.- 716.: 1 электрон.опт.диск (CD-ROM).

4. Ахметкеримова, Г.Е.

Государственное регулирование земельных отношений [Текст]: учеб. пособие / Г.Е. Ахметкеримова; КазНАУ.- Алматы: Айтұмар, 2018.- 114 с.